

ကီဝဲခဲဒိတဘျာ်တၢ်သမံသမိး- တံၣ်ဖိဖိလိၣ်သ့ၣ်ညါဘျာ်ဘးဒီး တၢ်စူးကါ MCA ဒီး MTAS အစၢမနုၤတဖၣ်လဲၣ်

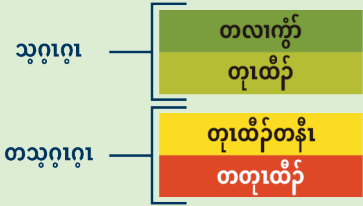
တၢ်ကီဝဲခဲဒိတဘျာ်တၢ်သမံသမိး, Minnesota ပုၤကီုဖိတဖၣ် တံးန့ၢ်တၢ်သမံသမိးလၢလံာ်တဖၣ်လၢ ကတုၤထီၣ်ဒီး ဖဲၣ်ဒရၢၣ်ကီၢ်စၢဖျိၣ် ဒီးကီဝဲခဲဒိတၢ်လိၣ်ဘျာ်တဖၣ်-

- MCA (မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်သမံသမိးလၢအကျါဘၢတၢ်ခဲလၢာ်)
- MTAS (မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ် တၢ်မၤကွၢ်ဘျာ်ဘးဒီး တၢ်မၤလိမၤဒီးလံာ်ဒိၣ်လဲၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ဘျာ်တဖၣ်)

ပုၤကီုအါမးတံးန့ၢ် MCA, ဘျာ်ဆၢပုၤကီုဖိလၢအမၤန့ၢ် တၢ်ကွၢ်ဘျာ်ကွၢ်သ့ၣ်လီၤဆိတၢ်မၤစၢတဖၣ် ဒီးတုၤထီၣ်ဒီး တၢ်ကြးဝဲဘျာ်ဝဲတၢ်လိၣ်ဘျာ်တဖၣ် ကဟံးန့ၢ် MTAS လီၤ. မၤလီၤတၢ်ပုၤကီုဖိကိးဂၤဒဲး မၤန့ၢ် အခွဲးလၢကမၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးဒီးတၢ်သိၣ်လိမ့ၢ်တၢ်အရ့ၤဒိၣ် လၢ Minnesota အတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးမၤတၢ်လၢကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ကွၢ်ဘျာ်ကွၢ်သ့ၣ်အကီၢ်အစိအထီၣ်လၢပုၤထီၣ်ကိးဂၤဒဲး အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

နကမၤန့ၢ် ပုၤနီၢ်တဂၤစုၤစုၤပုၤကီုဖိတၢ်ဟံၤဖျါ (ISR) ပၣ်ဃုာ်ဒီး ပုၤနီၢ်တဂၤစုၤစုၤ MCA မ့တမ့ၢ် MTAS အစၢ တဖၣ်လၢန့ၢ်ပုၤကီုဖိအကီု/ကီၢ်ရဲၣ်ကီုလီၢ်ကဝီၤန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်အစၢတဖၣ်ဟံၤဖျါထီၣ် ပုၤကီုဖိအတၢ်မၤလိမၤဒီး **အက့ၢ်အဂီၢ်ဟံၤဖျိၣ်လၢ** တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွဲး, တၢ်ဖးလံာ်, ဒီး/မ့တမ့ၢ် ဖဲအ့ၣ်အပူၤ, ဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ တၢ်လၢပုၤကီုဖိခဲလၢာ်မုၢ်လၢကွၢ်စိဝဲလၢ ကမၤလိန့ၢ်တၢ်လၢကီုအပူၤ ဖဲ တီၤပတီၢ်အကတၢ်န့ၢ်လီၤ.

- Minnesota အ K-12 တၢ်မၤလိမၤဒီးလံာ်ဒိၣ်လဲၣ်ထီၣ် တီၤပတီၢ် ဟံၤဖျါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘျာ် အခိပညီ လၢပုၤကီုဖိခဲလၢာ် မုၢ်လၢကွၢ်စိလၢကမၤလိန့ၢ်လၢ လံာ်တၢ်မၤလိလီၢ်ကဝီၤတကဝီၤစုၤစုၤအပူၤလီၤ. တၢ်လိၣ်ဘျာ်ကီၢ်ရဲၣ်ကီုလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်လၢကထၢန့ၢ်ဟံၤလီၤ တီၤပတီၢ်တဖၣ် ဒ်သိးပုၤကီုဖိခဲလၢာ် ကမၤန့ၢ် တၢ်မၤလိ ဒီး တၢ်သိၣ်လိမ့ၢ်အစိလၢအထီၣ်န့ၢ်လီၤ.
- နပုၤကီုဖိမ့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဖးတၢ်မၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအပတီၢ် လၢအတုၤထီၣ် မ့တမ့ၢ် တလၢကွၢ်တီၤပတီၢ်တဖၣ်န့ၢ်, အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ဟံၤဖျါထီၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်, တၢ်သ့တၢ်ဘျာ်ဒီးတၢ်အကီၢ်အစိတဖၣ်လၢ တၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိအီၤလၢ အဝဲသ့ၣ်အတီၤပတီၢ်အဂီၢ်, ဒ်တၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်တ့ၢ်လၢ တၢ်မၤလိမၤဒီးလံာ်ဒိၣ်လဲၣ်ထီၣ်တီၤပတီၢ်တဖၣ်အပစၢ အသိးန့ၢ်လီၤ.

တီၢ်တၢ်မၤ

ကီုဖိတၢ်ဟံၤဖျါအမးခးက့

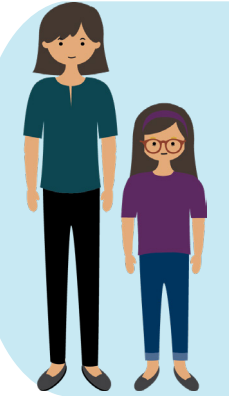
ကီဝဲခဲဒိ တၢ်သမံသမိး

ကီုသရ့ၣ် တၢ်ထီၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်

တၢ်ဒီးစဲး ဒီး တၢ်သံကွၢ်အဂီၢ်

တၢ်အစၢတဖၣ်န့ၢ် **မုၢ်တၢ်ထီၣ်ဒွဲးပုၤကီုဖိတၢ်မၤလိမၤဒီး**တခါန့ၢ်လီၤ. နစူးကါတၢ်အစၢသ့ၣ်တဖၣ်အီၤလၢ ကမၤစၢဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် နပုၤကီုဖိမၤတၢ်သ့ဂ့ၤဂ့ၤလၢတၢ်လီၤဖဲလၢ ဒီး အဝဲသ့ၣ် ကလိၣ်ဘျာ်အါထီၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢလၢတၢ်လီၤဖဲလဲၣ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်ကြးစူးကါ တၢ်ထီၣ်ဒွဲးအါထီၣ်လၢ တၢ်ဟံၤဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျါအလၢအပုၤအါထီၣ်န့ၢ်လီၤ.

- တၢ်ဖးတၢ်မၤတၢ်ဟူးအပတီၢ် (တုၤထီၣ်, တုၤထီၣ်, တုၤထီၣ်တနီၤ, မ့တမ့ၢ် တလၢကွၢ်တဖၣ်) ဒုးန့ၣ်ဟံၤဖျါထီၣ် တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢလံာ်တၢ်မၤလိအပူၤကွၢ်ကွၢ်သ့, ဘျာ်ဆၢ MCA/MTAS အမးတဖၣ် တၢ်ထီၣ်ဒွဲးအီၤတသ့ လၢဒိတန့ၢ် မ့ၢ်လၢစက့တဖၣ်တၢ်ထီၣ်သတြီၤအီၤတသ့ဘျာ်န့ၢ်လီၤ.
- ကီုစူးကါတၢ်အစၢတဖၣ်အီၤသ့လၢ ကဟံးစုန့ၣ်ကျဲၤတၢ်ဆၢတၢ်ဘျာ်ဘးဒီး တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢပုၤကီုဖိကရူၢ် ဒီး လၢကမၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်သိၣ်လိတၢ်ပီးတၢ်လီၤတဖၣ်, ဘျာ်ဆၢတမ့ၢ် ဒ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤထဲတခါဒီးလၢ ပုၤကီုဖိတဂၤစုၤစုၤအတၢ်ဆၢတၢ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဟံၤထီၣ်တီၤပတီၢ်ဆူညါတပတီၢ် ဒီး တၢ်ဟံၤလီၤ တၢ်မၤလိအကတီၢ်လၢအပတီၢ်ထီၣ်/ဘျာ်ဘျာ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်န့ၢ်လီၤ.
- တီၤထီၣ်ကီုပုၤကီုဖိတဖၣ် စူးကါတၢ်အစၢတဖၣ်လၢ တၢ်ဟံၤလီၤတၢ်မၤလိအကတီၢ် ဖဲ Minnesota ကီဝဲခဲဒိလဲၣ်ကီု ဒီးဖျိစိမိတၢ်မၤအကျဲသန့ မ့တမ့ၢ် လၢဖျါကီုဝဲအလီၢ်ခဲတၢ်န့ၢ်လီၤဆဲးလီၤမဲၤ တၢ်ဃုထၢ (Postsecondary Enrollment Options) (PSEO) တၢ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

တံၣ်ဖိဖိလိၣ်တဖၣ်စူးကါ MCA မ့တမ့ၢ် MTAS အစၢတဖၣ်လၢ ကတီၢ်စၢမၤစၢအဝဲသ့ၣ်အပုၤကီုဖိတဖၣ်အဂီၢ် သ့န့ၢ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢကသံကွၢ် နပုၤကီုဖိ-

- နတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်လၢလံာ်တၢ်မၤလိအပူၤန့ၢ်မ့ၢ်တၢ်မၤနုၤတဖၣ်လဲၣ် ဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲမ့ၢ်တၢ်မၤနုၤလဲၣ်.
- မ့ၢ်နတဲတၢ်ဒီးမတၢ်သ့ဖဲကီုလၢကမၤန့ၢ်တၢ်မၤစၢ မ့တမ့ၢ် သံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်သ့လဲၣ်.

တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢ ကသံကွၢ်နပုၤကီုဖိအကီုသရ့ၣ်-

- ယမၤန့ၢ်အါထီၣ် တၢ်မၤသီထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢယပုၤကီုဖိအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဖီခိၣ် ကသ့ဒ်လဲၣ်.
- မ့ၢ်တၢ်မၤစၢတၢ်မၤနုၤတဖၣ်လၢ တၢ်မၤန့ၢ်အီၤသ့ဖဲကီု လၢကဆိၣ်ထွဲမၤစၢယပုၤကီုဖိလဲၣ်.

ကီစံဒီတဘျာ် တၢ်သမံသမိး ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်အတၢ်ကျၢ်ဘၣ်ကျၢ်သ့ၣ်တၢ်တီၢ်ကျဲး (Minnesota's Education Plan)

ကျၢ်စ့ၣ်ကယၢ် တၢ်မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ် တီၢ်ပတီၢ်တဖၣ်

- တီၢ်ပတီၢ် ဒူးန့ၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်မၤလၢကွၢ်စိတဖၣ်လၢပုၤကွၢ်ဖိအတၢ်မၤလိမၤဒီး ဒီးတၢ်သိၣ်လိတဖၣ်အဂီၢ် အခီပညီ န့ၣ်လီၤ.
- ကီစံဒီတဘျာ်တၢ်သမံသမိး ဟံၣ်ဖျါထီၣ် ပုၤကွၢ်ဖိတၢ်မၤလိမၤဒီးတီၢ်ပတီၢ်ကျၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ကမၤပျၢ်ကွၢ်ဒီး ကီၤရွၢ်ကွၢ်လီၤကဝီၤတဖၣ် စူးကါတၢ်အစၢတဖၣ်အံၤ ဒ်အဝဲသ့ၣ် အတၢ်သမံသမိးအကျဲးသန့ၤ အထဲသိးတုၤသိးဒီးကျၢ်ဘၣ်ကိးမံၤဒီး အတၢ်မၤသန့ၣ်တသန့ၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ကီၤရွၢ်ကွၢ်လီၤကဝီၤအတၢ်သမံသမိးတၢ်မၤအကျဲးသန့ၤ (တၢ်မၤလိတီၤဒၢး, ကီၤရွၢ်ကွၢ်လီၤကဝီၤ, ဒီး ကီစံဒီတဘျာ်တၢ်သမံသမိး) မၤသကိးတၢ်တပူၤယီၤ လၢကဟံးစ့ၣ်ကျဲးတၢ်သိၣ်လိ ဒီးတၢ်မၤလိမၤဒီးအတီၢ်ပတီၢ် တဖၣ်လီၤ.

ဟံၣ်တၢ်တီၢ်လိၤလၢမ့ၢ်တၢ်အရ့ၣ်ဒိၣ်

- တၢ်စူးကါ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ ကီၤရွၢ်ကွၢ်လီၤကဝီၤအတၢ်သမံသမိးတၢ်မၤအကျဲးသန့ၤ ဒ်တၢ်န့ၣ်ကျဲးအသိး လၢ ကမၤလီၤတီၢ်ပုၤကွၢ်ဖိကိးဂၤဒီး မၤန့ၢ် တၢ်ကျၢ်ဘၣ်ကျၢ်သ့ၣ်အကီၢ်အစိလၢအပတီၢ်ထီၣ်, လၢအဝဲသ့ၣ်အစၢၤသ့ၣ် ကလၢ်ဒုၣ် မ့တမ့ၢ် စံး(ပ) ဟီၣ်ကဝီၤနီၣ်ဂီၢ် မ့ၢ်ဒ်လဲၣ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်စူးကါ ကီစံဒီတဘျာ်တၢ်သမံသမိးအစၢတဖၣ် လၢကကွၢ်ပုၤကွၢ်ဖိကရ့ၢ်, ကွၢ် ဒီးကီၤရွၢ်ကွၢ်လီၤကဝီၤဒီတခါ လၢ ကယုၤသ့ၣ်ညါဆၢတၢ်လၢ မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်တထဲသိးတုၤသိးအိၣ်တမံၤလၢလၢဒါ ဒီး ဟံၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ တၢ်သိၣ်လိတဖၣ်ဖိတၢ်မၤတဖၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဟ့ၣ်လီၤတၢ်အစၢၤလၢအဖိးသဲးစးတဖၣ်

- Minnesota ပုၤကျၢ်ဘၣ်ကျၢ်သ့ၣ် ဒီးပုၤတတၢ်ကရုၤဖိတဖၣ် န့ၣ်လီၤပုၤဃုာ်လၢ တၢ်သမံသမိးတၢ်လဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ် အပတီၢ်တဘျးပတီၢ်အပူၤ ဒီး မ့ၢ်ပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိလၢအလီၤအိၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်မၤအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.
- အိၣ်ဒီးတၢ်သမံသမိးလီၤတီၢ်လီၤဆဲးဒီးတၢ်အစၢဖိးသဲးစးတဖၣ် တချးလၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ခဲမၤလၢအံၤ မၤလီၤတီၢ်ကီစံဒီတဘျာ်တၢ်သမံသမိးအစၢတဖၣ် မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ထီၣ်ဒွဲးတၢ်မၤလိမၤဒီးအတီၢ်ပတီၢ် လၢအဖိးသဲးစး ဒီးတၢ်န့ၣ်န့ၢ်အီၤသ့ၣ် ဖဲတၢ်မၤကွၢ်ပုၤကွၢ်ဖိအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သမံသမိးတဖၣ် လၢကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဘးဒီး ပုၤကွၢ်ဖိတၢ်မၤလိမၤဒီး, ဘၣ်ဆၣ် တအိၣ်ဒီးတၢ်သမံသမိးထဲတခါဧါလၢအဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ထီၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်လၢပုၤပုၤဘၣ်ဘးဒီး တၢ်လၢပုၤကွၢ်ဖိ မၤလိန့ၢ်တဖၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သမံသမိးတဖၣ်အံၤဟ့ၣ်လီၤ တၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖျိၣ်အမးတခါလၢ တၢ်ကပြဲကွၢ်ထံဆိကမိၣ်အီၤလၢ တၢ်အိၣ်သးတမံၤ လၢပုၤကွၢ်ဖိအတၢ်မၤလိမၤဒီး တၢ်အိၣ်သးအါထီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ်အိၣ်ဧါ.

လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဘးဒီး နကွၢ်မၤအသးဖဲတၢ်ဆိၣ်ထဲမၤစၢၤပုၤကွၢ်ဖိတၢ်မၤလိမၤဒီး ဒ်လဲၣ်အပူၤ န့ၣ်, ကွၢ်ဖိ တၢ်ဒီးစဲးတၢ်မၤန့ၢ်တၢ်အပတီၢ် (Test Achievement Levels), တၢ်ဒီးစဲးအစၢတဖၣ် (Test Results) ဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤပုၤဃုာ်ကဘျးပၤ ဖဲ “မ့ၢ်ပုၤကွၢ်ဖိတဖၣ်အိၣ်လၢ တၢ်စံးနီၤတီၢ်ပတီၢ်ဧါ.” အဖီလၢ ဖဲ Minnesota တၢ်ဟံၣ်ဖျါဒီးက့အဖီခိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်ဘၣ်ဘးဒီး နပုၤကွၢ်ဖိအ MCA မ့တမ့ၢ် MTAS အစၢတဖၣ်န့ၣ်, ဆဲးကျဲးနကွၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်ဘၣ်ဘးဒီး Minnesota အတၢ်မၤလိမၤဒီးလိာ်ဒိၣ်လိာ်ထီၣ်အတီၢ်ပတီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သမံသမိး တဖၣ်န့ၣ်, ဆဲးကျဲးဖဲ mde.testing@state.mn.us တက့ၢ်.

